

UNIVERSITETETS
OLDSAKSAMLING

FREDERIKS GATE 2
OSLO 1

Gårds/bruksnavn Nessane av Hæstad	
G.nr./br.nr. 75/8	
Kommune Lillesand	Fylke Aust-Agder
Sogn Høvåg	Prestegjeld Vestre Moland
Eier/bruker, adr. Reidar Braathen Melkeveien 55 0386 OSLO 3	
Gjelder: Undersøkelse av gravhaug som delvis var ødelagt ved bygging av garasje.	
Flyfoto R 3 på 5697 E 010	Kartref. ØK Ådnevik-Hæstad BM 004-5-3
Innber./rapport/reg. ved: Per Oscar Nybruget	Dato 08.12.1985

Bakgrunn for undersøkelsen:

I forbindelse med grunnarbeid til en ny garasje på nevnte bruksnummer i 1984, var en av ØK registrerte gravhauger blitt skadd. Stedet ble befart av førsteamanuensis Perry Rolfsen den 02.07.1984. I et brev til Lillesand kommune av 05.07. samme år, forklarte eieren av gnr.75/8 hva som var skjedd. På Universitetets Oldsaksamlings fornminneutvalgsmøte den 20.08. ble det fattet vedtak om at gravhaugen kunne frigis etter en forutgående undersøkelse. Det vises forøvrig til korrespondanse om denne saken i U.O.'s topografiske arkiv.

Gravningens gang:

Undersøkelsene fant sted i tiden 29.04. til 04.05.1985 og de ble ledet av undertegnede. Gravningsdeltakere var studentene Gro Bjørnstad og Elin Harriet Wyller.

Gårds/bruksnavn Nessane av Hæstad		s.2
G.nr./br.nr. 75/8		
Kommune Lillesand	Fylke Aust-Agder	

Gravhaugen, en steinblandet langhaug, målte i retning NØ - SV 11,9m. Den var på det bredeste 4,8m og høyden var 0,55m.

Da grunnarbeidet fant sted, ^{ble} var det fjernet en del av gravhaugen (se plantegningen), og den utgravde massen var lagt opp i to hauger. Fjernet stein var benyttet som bunnlag i gulvet til garasjen, og over steinlaget var det fylt på et tykt lag singel. Grunnarbeidet for garasjen var utført ved hjelp av en traktorgraver, og de to oppkastede jordhaugene inneholdt også torv og jord som ikke stammet fra gravhaugen. I de to jordhaugene ble det funnet flintavslag. Før gravningen tok til, prøvde vi å sikte den oppkastede massen. Tildels kraftig og vedvarende regnvar vanskeliggjorde dette arbeidet, og sollingen ble derfor innstilt etter en dag. I den sollede massen ble det funnet flintavslag og 2 stykker brente bein.

Gravhaugen var dekket av tildels meget tett kratt og noen eiker med stammediameter ved roten på ca. 20 cm. I det skadde partiet og i bunnlaget til gulvet i garasjen lå det flere steinheller. Hellene ble først tolket som mulige heller fra et gravkammer. Etterat singelen var fjernet, ble haugen avskoget og fotografert. Den minst skadde delen av gravhaugen, den nordøstre, ble delt inn i fire sektorer, og to motstående sektorer, sektor 1 og 3, ble gravd først. Da flere av de største steinene i haugen var innfiltret av meget seige røtter, var det vanskelig å fjerne steinene manuelt. Den siste delen ^{øvrig} siste delen

Gårds/bruksnavn	
Nessane av Hæstad	s.3
G.nr./br.nr.	
75/8	
Kommune	Fylke
Lillesand	Aust-Agder

av haugen inkludert 2 store eikerøtter ble derfor fjernet ved hjelp av en traktorgraver.

Funn og tolkningen av dem:

Haugen bestod av sandjord og stein, tildels flate heller som ikke var deler av et gravkammer. Det ble ikke funnet noen konsentrert grav, men mellom steinene kom det for dagen 10 brente ^{bein}steinbiter som trolig er av menneske. I haugfyllingen og i undergrunnen ble det funnet 60 flintavslag, noen av dem er bearbeidet. Mellom 2 steinheller lå det en liten slipt steinøks som etter gravningsleders skjønn er havnet der tilfeldig. Haugen er anlagt på et sted hvor det i yngre steinalder har vært en boplass. Gravningen viser at gravhaugen har inneholdt en brent begravelse, trolig fra eldre jernalder. Det er ikke helt uvanlig i Aust-Agder at langhauger er tilsynelatende tomme. Som eksempler kan jeg vise til to undersøkelser i Evje og Hornnes kommune, den ene på Verksmoen og den andre på Jordtveit, hvor to undersøkte langhauger synes å være tomme. Det ble tegnet 2 profiltegninger og en plantegning av gravhaugen. Gravningens gang ble også fotografert.

Vedlegg: 3 tegninger
1 fotoliste

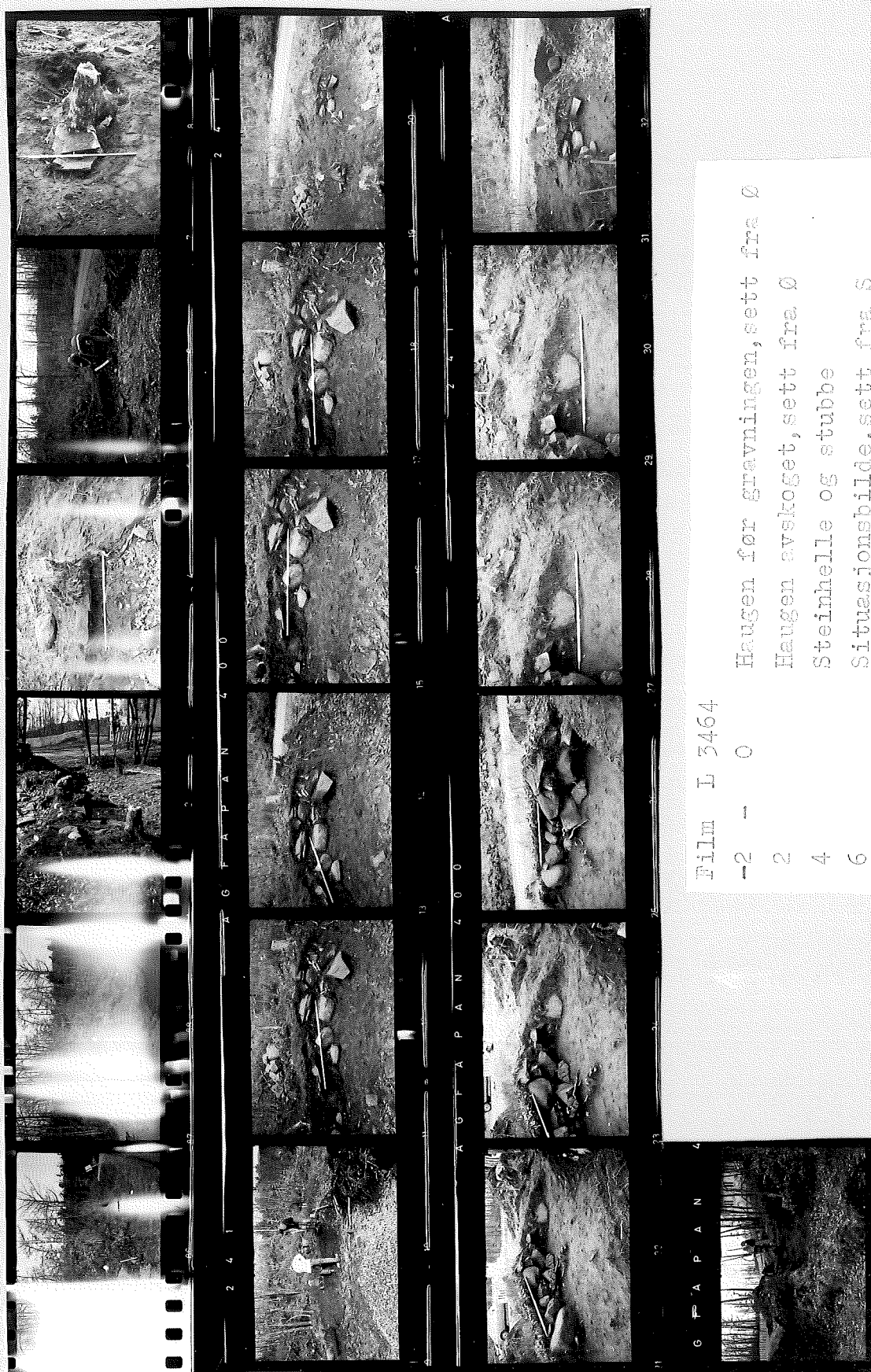
Per Oscar Nybruget
Per Oscar Nybruget
magister

Gårds/bruksnavn	
Nessane av Hæstad	
G.nr./br.nr.	
75/8	
Kommune	Fylke
Lillesand	Aust-Agder

Film L 3464

①	Haugen før gravningen, sett fra Ø
2	Haugen avskoget, sett fra Ø
4	Steinhelle og stubbe
6	Situasjonsbilde, sett fra S
8	Steinhelle, infiltret av eikerot
10	Situasjonsbilde, sett fra Ø
12-18	Lengdeprofilen
20	Haugen sett fra S
22-24	Lengdeprofilen
26-32	Tverrprofilen
34	Situasjonsbilde, sett fra N

L. 3464. Nessane av Hestad, gnr. 75/8, Lillesand kommune, Aust-Agder
 Undersøkelse av gravhang i siden
 Foto: Per Oscar Nybrunget.

Film L 3464

-2 - 0	Haugen før gravningen, sett fra Ø
2	Haugen avskoget, sett fra Ø
4	Steinhelle og stubbe
6	Situasjonsbilde, sett fra S
8	Steinhelle innfiltret av eikerot
10	Situasjonsbilde, sett fra Ø
12 - 18	Lengdeprofilen
20	Haugen sett fra S
22 - 24	Lengdeprofilen
26 - 32	Tverrprofilen
34	Situasjonsbilde, sett fra N